

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Δρ Ελένη Δώνη, Πανεπιστημιακός Υπότροφος
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων, Νηπιαγωγός, edoni@uniwa.gr &
donieleni15@gmail.com.

Διαπολιτισμική εκπαίδευση, εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα και νανουρίσματα

- Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα για το νηπιαγωγείο (Δαφέρμου, Κουλούρη & Μπασαγιάννη, 2006) και το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) (2003), μια από τις «βασικές αρχές της εκπαίδευσης είναι **η στήριξη της πολιτισμικής και γλωσσικής ταυτότητας όλων των παιδιών**» (ΔΕΠΠΣ, 2003, σ.4307).
- Ειδικότερα, στα πλαίσια της **διαπολιτισμικής εκπαίδευσης** τα παιδιά καλούνται «να συνειδητοποιήσουν τη μοναδικότητα του άλλου, να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους άλλους και να τις σέβονται» (ΔΕΠΠΣ, 2003, σ.4320).
- Με τον όρο διαπολιτισμική εκπαίδευση εννοούμε όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν ως κεντρικό στόχο την ανάπτυξη της διαπολιτισμικότητας, δηλαδή την **κατάργηση κυρίως των διακρίσεων, την αλληλοκατανόηση, την αλληλοαποδοχή και την αλληλεγγύη** (Bleszynska, 2008. Παλαιοιόλογου & Ευαγγέλου, 2003. Portera, 2010).
- Οι παραπάνω βασικές **αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης** είναι απόλυτα εναρμονισμένες με τις **αρχές της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα**.

- Ειδικότερα η εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα προωθεί **αξίες, πιστεύω και στάσεις** που ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να διεκδικούν τα δικαιώματά τους και τα δικαιώματα των άλλων.
- Η Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση και Κατάρτιση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα του 2012 (United Nations Declaration on Human Rights Education and Training, 2012) και η Ύπατη Αρμοστεία, ορίζουν μεταξύ άλλων ότι η **εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελεί ένα μέσο για την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και του σεβασμού** καθώς και την προώθηση της **ανεκτικότητας προς τους ξένους, με απώτερο στόχο την πρόληψη ρατσιστικών και ξενοφοβικών τάσεων** (UNHCR, 2009).
- Σύμφωνα με την **Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** (ΟΔΔΑ) η εκπαίδευση πρέπει «να προάγει την κατανόηση, την ανεκτικότητα και τη φιλία ανάμεσα σε όλα τα έθνη» (ΟΔΔΑ, 1948, Άρθρο 26, παράγραφος 2).
- Επιπλέον, στη **Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού** (ΔΣΔΠ) ορίζεται μεταξύ άλλων ότι η εκπαίδευση του παιδιού πρέπει να αποσκοπεί «στην προετοιμασία του για μια υπεύθυνη ζωή σε μια ελεύθερη κοινωνία μέσα σε πνεύμα κατανόησης, ειρήνης, ανοχής και φιλίας ανάμεσα σε όλους τους λαούς» (ΔΣΔΠ, 1989, Άρθρο 29, παράγραφος 1δ).

Παρουσίαση του **διαθεματικού διαπολιτισμικού προγράμματος για τα ανθρώπινα δικαιώματα**

- Το διαθεματικό πρόγραμμα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα με θέμα **τα νανουρίσματα όλων των χωρών** της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο παρουσιάζουμε στη παρούσα εισήγηση, βασίζεται στις βασικές αρχές της ΟΔΔΑ (1948) της ΔΣΔΠ (1989), της Ύπατης Αρμοστείας (UNHCR, 2009) και της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως αυτές παρουσιάστηκαν προηγουμένως.
- Η χρήση τραγουδιών με συγκεκριμένο θέμα, εν προκειμένω τα νανουρίσματα, αποτελεί έναν από τους κύριους τρόπους διδακτικής προσέγγισης στα πλαίσια της **διαπολιτισμικής μουσικής εκπαίδευσης** (Σακελλαρίδης, 2008).
- Νανουρίσματα συναντάμε σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες και σε όλες τις Ευρωπαϊκές πολιτιστικές μουσικές κληρονομιές. Το περιεχόμενο τους είναι «απλό και λιτό αλλά πλούσιο σε συναισθηματικές εκφράσεις, ονειροπολήσεις, αγωνίες και προβληματισμούς» (Καραβίδας, 2003, σ.55), ενώ αναπτύσσουν στους ακροατές κοινά βιώματα, αναμνήσεις και συναισθήματα (Σακελλαρίδης, 2008).
- Τα **νανουρίσματα των διαφόρων χωρών μπορεί να** διαφέρουν ρυθμικά ή μελωδικά αλλά όλα τους **συνδυάζουν λόγο, μουσική και αίσθημα κίνησης**. Επίσης, έχουν **κοινή θεματολογία** την αγάπη του γονιού προς το παιδί, την οποία μεταφέρουν συνήθως μέσα από εικόνες του φυτικού και ζωικού κόσμου.

Προφίλ προγράμματος

Στα πλαίσια της καινοτόμου δράσης **Teachers 4 Europe** (<http://www.teachers4europe.gr/>) πραγματοποιήσαμε το διαθεματικό διαπολιτισμικό πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα με τίτλο: «Την Ευρώπη μας κοιμίζω και γλυκά τη νανουρίζω».

Προφίλ Προγράμματος

- Σχολείο: 10^ο Νηπιαγωγείο Πρέβεζας
- Τάξη: Ολοήμερο τμήμα
- Σύνολο μαθητών:22
- Προγραμματισμός ωρών: 2–4 ώρες εβδομαδιαίως
- Χρονική διάρκεια: 4 μήνες

Βασικές διδακτικές προσεγγίσεις του προγράμματος

- Η δόμηση του παρόντος προγράμματος έγινε με γνώμονα μια από τις βασικές αρχές του Αναλυτικού Προγράμματος, στην οποία αναφέρεται ότι ένα πρόγραμμα που σχεδιάζεται και εφαρμόζεται σε νηπιαγωγείο είναι **αποτελεσματικό** όταν είναι **ανοιχτό, βιωματικό, ευέλικτο** (Γκλιάου, 2003. Δαφέρμου, Κουλούρη & Μπασαγιάννη, 2006).
- Η **διαθεματικότητα**, η κύρια διδακτική προσέγγιση του παρόντος προγράμματος, επέτρεψε:
 - ✓ τις διασυνδέσεις μεταξύ διαφορετικών γνωστικών περιοχών
 - ✓ την ανάπτυξη κοινωνικογνωστικών στάσεων και δεξιοτήτων
 - ✓ την καλλιέργεια της ομαδοσυνεργατικότητας
 - ✓ τη διατύπωση και διερεύνηση ερωτημάτων
 - ✓ την άντληση πληροφοριών από διάφορες πηγές (Ματσαγγούρας, 2002, Γκλιάου, 2002).

Περιγραφή προγράμματος

Προβληματισμός και αφόρμηση

Μια κούκλα ταξιδευτής, ο Μορφέας- γιος του Ύπνου και της Νύχτας, επισκέφθηκε το σχολείο μας στις αρχές Ιανουαρίου και μας ενημέρωσε για την παράξενη αποστολή του.

Μια περίεργη ασθένεια που λεγόταν **αϋπνία** είχε προσβάλει εδώ και πολύ καιρό αρκετούς Ευρωπαίους πολίτες. Τα φάρμακα και οι γιατροί δε βοηθούσαν πια.....

Ο Μορφέας, ως θεός που ήταν, ανέλαβε να ταξιδεύει στις διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες και να συλλέγει νανουρίσματα.

Κάθε **Τρίτη** και κάθε **Πέμπτη** επέστρεφε στο σχολείο μας από μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη βαλίτσα του έφερνε, κάθε φορά, δώρα:

- εικόνες με αξιοθέατα, τοπία, φαγητά από την κάθε χώρα
- για κάθε παιδί ένα νανούρισμα από τη χώρα αυτή
- τη σημαία της χώρας
- στο τετράδιο των νανουρισμάτων το ίδιο νανούρισμα δώρο για όλη την τάξη
- και δώρο έκπληξη από κάποιες χώρες (πίτσα, λουκάνικα, κατασκευές, βίντεο...)

Η βαλίτσα του Μορφέα

Η γωνιά της Ευρώπης στο σχολείο μας

Στο κοινόχρηστο χώρο του σχολείου μας δημιουργήσαμε τη **Γωνιά της Ευρώπης** που περιείχε:

- δυο χάρτες της Ευρώπης (συμβατικός και παιδικός εικονογραφημένος)
- σχετικά έργα των παιδιών
- την Ευρωβιβλιοθήκη

Σημαντική ήταν η διάδραση των δύο τμημάτων. Τα παιδιά του ολοήμερου αναλάμβαναν συχνά το ρόλο του «δασκάλου», λύνοντας απορίες και ενημερώνοντας τους συμμαθητές τους (κλασσικό τμήμα) που δε συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Ενημέρωση από τον υπεύθυνο του Europe Direct Ηπείρου

Ο επικεφαλής του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της Περιφέρειας Ηπείρου μας επισκέφθηκε και μας παρουσίασε με τη χρήση πλούσιου εποπτικού υλικού τις **χώρες και τα σύμβολα** της Ευρωπαϊκής Ένωσης .

Τα παιδιά στη συνέχεια του **παρουσίασαν το Μορφέα** και τον ενημέρωσαν για τη δύσκολη αποστολή του στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σημαντική τέλος, ήταν και η **διάδραση** των δύο τμημάτων του σχολείου μας .

Διαδικασία συγκέντρωσης των νανουρισμάτων

Προκειμένου να συγκεντρώσουμε νανουρίσματα και από τις **28 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης** ήρθαμε σε επικοινωνία, μέσω e-mail ή σε κάποιες περιπτώσεις και τηλεφωνικά, με :

- τα γραφεία των Europe Direct όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- τις Πρεσβείες χωρών Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα.
- τις ελληνικές Πρεσβείες στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- τις ελληνικές κοινότητες σε Ευρωπαϊκές χώρες.
- τα ελληνικά σχολεία στο εξωτερικό.

Τα στάδια επεξεργασίας του θέματος

- 1ο Στάδιο:** Δείχναμε στα παιδιά με τη χρήση του power point *εικόνες* (αξιοθέατα, τοπία, φαγητά) που μας έφερνε κάθε φορά ο Μορφέας από τις χώρες που επισκεπτόταν.
 - 2ο Στάδιο:** Κάθε παιδί έβρισκε στο χάρτη του βιβλίου του «Η Ευρώπη και εσύ» (Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης) τη χώρα που επισκέφθηκε ο Μορφέας και ζωγράφιζε τη σημαία της. Τέλος, έγραφε και την πρωτεύουσα της.
 - 3ο Στάδιο:** Τα παιδιά άκουγαν και βλέπανε εικόνες (όταν υπήρχαν) του νανουρίσματος στο YouTube.
- Στη συνέχεια ακούγαμε και αναπαράγαμε στη γλώσσα της χώρας προέλευσης του νανουρίσματος απλές φράσεις με τα παιδιά από το google μετάφραση.

4ο Στάδιο: Τα παιδιά ζωγράφιζαν όποιες εικόνες «κλείδωναν» στο μυαλό τους από το νανούρισμα στο ατομικό φύλλο εργασίας. Μια ομάδα παιδιών ζωγράφιζε το νανούρισμα και στο τετράδιο των νανουρισμάτων της τάξης μας.

5ο Στάδιο: Στη Γωνιά της Ευρώπης βρίσκαμε στους δυο Ευρωπαϊκούς χάρτες (συμβατικό και παιδικό) τη χώρα που επισκέφθηκε ο Μορφέας. Επιπλέον, στο συμβατικό χάρτη κολλούσαμε πάνω στη χώρα ένα αυτοκόλλητο.

Στο **τέλος κάθε ταξιδιού** ελέγχαμε μαζί με τα παιδιά τα πράγματα από τη βαλίτσα του Μορφέα και εκείνος μας ενημέρωνε ποια και με ποιο τρόπο χρησιμοποίησε.

Ο Μορφέας επιστρέφει από τα ταξίδια του...

1^ο Στάδιο: Ο Μορφέας μας φέρνει εικόνες από τη χώρα που επισκέφθηκε.....

2^ο Στάδιο: Βρίσκουμε τη χώρα, ζωγραφίζουμε τη σημαία της στο βιβλίο και γράφουμε την πρωτεύουσα της

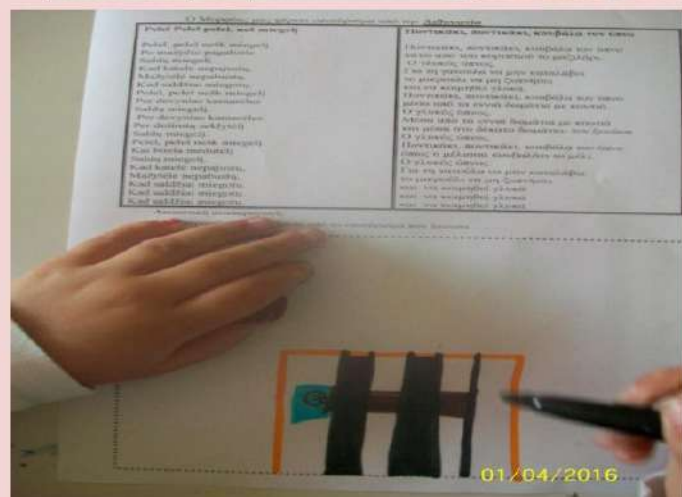
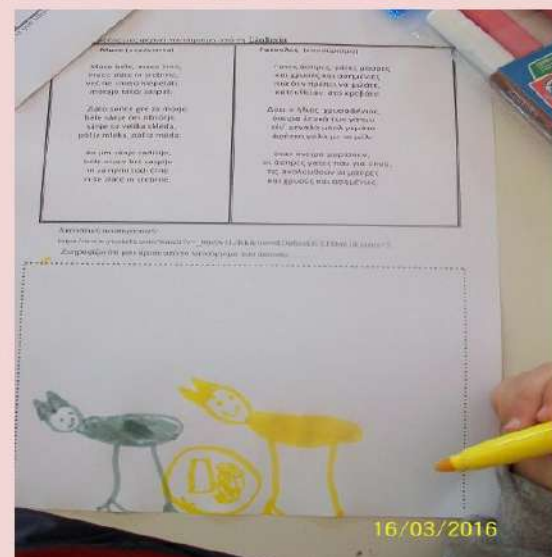
3^ο Στάδιο: Τα παιδιά ακούνε και βλέπουνε εικόνες του νανουρίσματος στο διαδίκτυο

**...όταν τα νανουρίσματα του Μορφέα μας
νανουρίζουν....**

4^ο Στάδιο: Τα παιδιά ζωγραφίζουν εικόνες από το νανούρισμα σε ατομικό φύλλο εργασίας και στο τετράδιο των νανουρισμάτων

Downloaded from <http://www.jstor.org/stable/2305670> by University of California San Diego on Tue, 10 Jun 2014 12:00:00 UTC

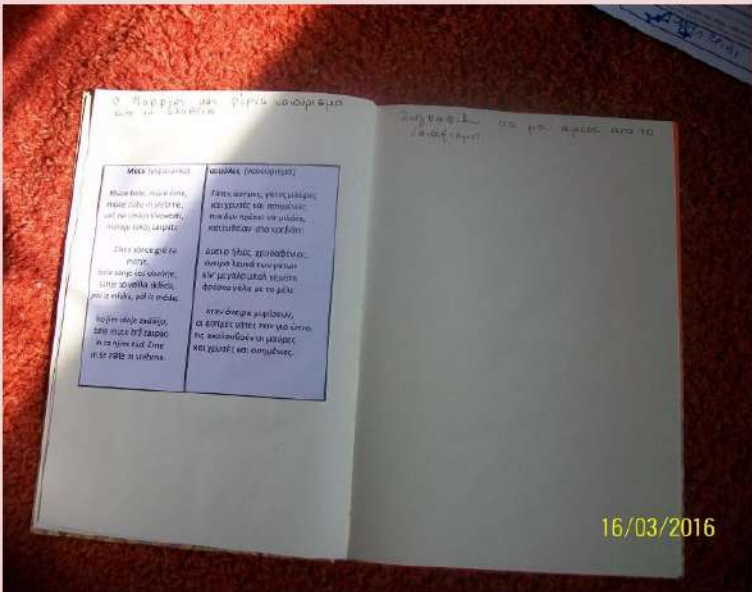
Accounting (contingency) - the fundamental business must be able to select between the with different
 Financially (contingency) - the company is not open to the outside world.

Адресация: <https://www.youtube.com/watch?v=wbCdd5n3M>

Επιπλέον, επί των δαπάνων αυτών οι ενδιαφερόμενοι των δήμων

5° Στάδιο: Στη Γωνιά της Ευρώπης βρίσκουμε στους δυο Ευρωπαϊκούς χάρτες (συμβατικό και παιδικό) τη χώρα που επισκέφθηκε ο Μορφέας και κολλάμε ένα αυτοκολλητάκι.

Εμπνεόμαστε από τα δώρα του Μορφέα

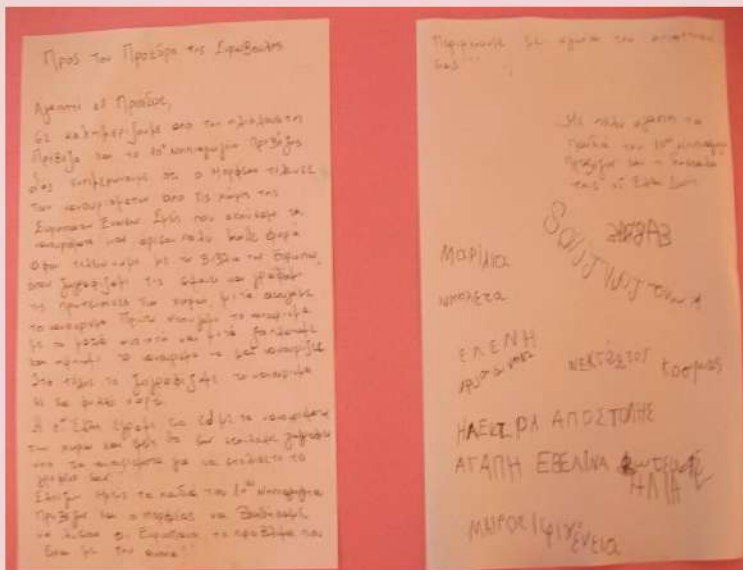
Κλείσιμο προγράμματος

Φτιάξαμε **ένα Cd με όλα τα νανουρίσματα** που μαζεύτηκαν και γράψαμε **ένα γράμμα** το οποίο απευθύναμε στο Ευρωκοινοβούλιο και ενημερώναμε μέσα από αυτό τους Ευρωπαίους πολίτες για την παρέμβαση μας στο πρόβλημα που τους απασχολούσε, την **αϋπνία**.

Η απάντηση δεν άργησε να έρθει. Μετά από λίγες μέρες ο Πρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου επικοινωνήσε μαζί μας, μέσω e-mail αυτή τη φορά και μας ενημέρωσε ότι η αϋπνία των Ευρωπαίων πολιτών φαίνεται να θεραπεύεται με τα ωραία νανουρίσματα που τους στείλαμε.

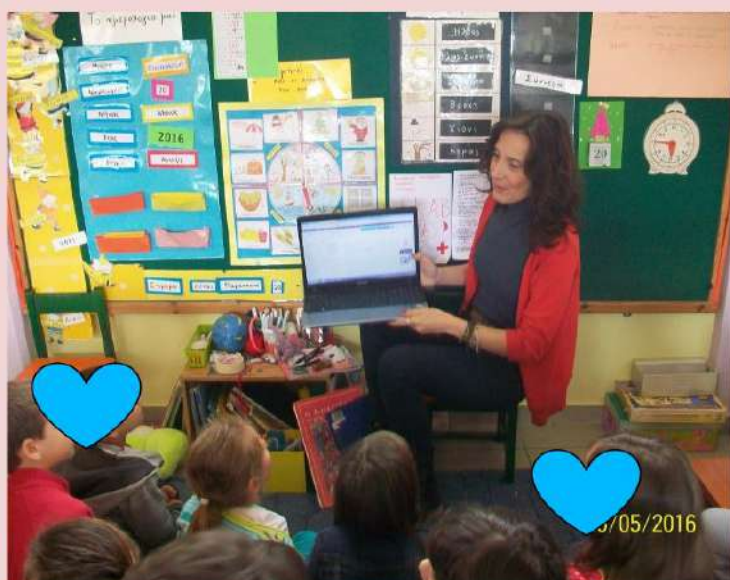
Τα παιδιά στέλνουν γράμμα στην Ευρωβουλή...

Το γράμμα μας

...και η απάντηση ήρθε

Αξιολόγηση του προγράμματος

Τα βασικά στοιχεία που προκύπτουν από την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος όσον αφορά τις γνώσεις, τις στάσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές σε σχέση με τη **διαφορετικότητα**, είναι:

- Γνώρισαν, μέσα από τα νανουρίσματα, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατανόησαν ότι εκτός από Έλληνες πολίτες είναι παράλληλα και Ευρωπαίοι πολίτες αφού η χώρα μας ανήκει σε αυτή τη μεγάλη οικογένεια.
- Ήρθαν σε επαφή με την πολιτισμική κληρονομιά και τα σύμβολα ορισμένων Ευρωπαϊκών χωρών και απέκτησαν θετική στάση απέναντι στους διαφορετικούς πολιτισμούς.
- Έμαθαν ότι οι διάφοροι Ευρωπαϊκοί λαοί όταν νανουρίζουν τα παιδιά τους χρησιμοποιούν άλλη γλώσσα από τη δική μας αλλά χρησιμοποιούν ήρεμες μελωδίες όπως και οι Έλληνες. Επίσης, ο στόχος όλων των λαών είναι κοινός, τα νανουρίσματα να φέρουν τη χαλάρωση και τον ύπνο του παιδιού.
- Η διαφορετικότητα και η πολυμορφία των λαών (γλώσσα, πολιτισμός, ήθη και έθιμα) είναι πλεονέκτημα και όχι μειονέκτημα.
- Ενισχύθηκαν οι δεξιότητες της συνεργασίας, της ομαδικότητας και της ιδιαίτερης συναισθηματικής έκφρασης των παιδιών.

**Το πρόγραμμα, «Την Ευρώπη μας κοιμίζω και
γλυκά τη νανουρίζω», ταξίδεψε και
άλλοκαι έγινε.....**

BIBΛIO

Δώνη, Ε. (2018). *Του ύπνου επαρήγγειλλα. Ευρωπαϊκά νανουρίσματα. Ένα διαπολιτισμικό πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα*. ISBN 978-960-468-214-0. Αθήνα: Μ. Σιδέρη.

Στο βιβλίο θα βρείτε χρήσιμες λεπτομερείς πληροφορίες για την εφαρμογή του προγράμματος στην τάξη, καθώς και ένα cd με διασκευή των 28 νανουρισμάτων.

Ελλη Δώνη

Του ύπνου επαρήγγειλλα

Ευρωπαϊκά νανουρίσματα

Ένα διαπολιτισμικό πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Πρόλογος:
Άρτεμις Ζ. Γιώτσα

Εικονογράφηση:
Ζωγραφιές μαθητών
νηπιαγωγείου

εκδόσεις
Μιχαήλ
Σιδέρη

Λένη, 5 χρονών

Νανούρισμα από την Εσθονία

Nuku hälbäul

Uinu, mu kallis lapsuke, hällis,
uni on sulged linnae aus.
Värsid su väksoed jolad
ja käeksed...
ni laulis mulle emake ju.

Laulan nüüd sulle ka:
Uinu, hellake, sa!
Laulan kui ema ma,
ane toon magusa!

Uinu, mu kallis lapsuke, hällis,
tuul mängib kannet kasteripus.
Õrnalt sind hoian, hoolisalt sind
valvan...
Ni laulis mulle emake ju.

Laulan nüüd sulle ka:
uinu, hellake, sa!
Laulan kui ema ma,
ane toon magusa!

Cradle song of the doll

Sleep, my darling child in the cradle,
the dream has silenced the song of
the bird.
Your little hands and feet are tired...
My mother used to sing like that.

Now, I also sing to you:
Fall asleep my darling!
I sing like a mother,
I'll bring you sweet dreams!

Sleep, my darling child in the cradle
the wind is playing zither in the
chestnut tree.
I gently hold you and diligently guard you...
My mother used to sing like that.

Now I also sing to you:
fall asleep my darling!
I sing like a mother,
I'll bring you sweet dreams!

To νανούρισμα της κοκόλας

Κομήσου, αγαπημένο μου παιδί, στην κούνια,
το όνειρό σου σιωπίζει το τραγούδι του πουλιού.
Τα χεράκια σου και τα ποδαράκια σου είναι
κουρασμένα...
Η μητέρα μου κάποτε μου τραγουδούσε έτσι.

Τώρα, σου τραγουδώ κι εγώ:
κομήσου αγάπη μου!
Τραγουδώ όπως μια μητέρα
και θα σου φέρω όνειρα γλυκά!

Κομήσου, αγαπημένο μου παιδί, στην κούνια
ο αέρας παίζει μουσική μέσο από την
kastani...
Και εγώ σε κρατώ απαλά και σε προστατεύω...
Η μητέρα μου κάποτε μου τραγουδούσε έτσι.

Τώρα, σου τραγουδώ κι εγώ:
κομήσου αγάπη μου!
Τραγουδώ όπως μια μητέρα
και θα σου φέρω όνειρα γλυκά!

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: «ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ»

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία με θέμα:

**Παιδί και ύπνος: Μια διαπολιτισμική προσέγγιση των
νανουρισμάτων**

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια:
Μαρία Κωνσταντή

Επιβλέπουσα καθηγήτρια:
Άρτεμις Γιώτσα

Μέλη τριμελούς εξεταστικής επιτροπής:
Άρτεμις Γιώτσα
Βασίλειος Κούτσρας
Θεόδωρος Θάνος

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2020

Περίληψη

Σκοπός της έρευνας είναι να αναδειχθούν **οι ομοιότητες και οι διαφορές ανάμεσα στα νανουρίσματα** διαφορετικών χωρών. Πιο συγκεκριμένα, ερευνώνται οι **κοινές θεματικές των νανουρισμάτων**, η θέση της μητέρας μέσα σε αυτά, καθώς και **τα συναισθήματα που δημιουργούνται στο παιδί**. Τα παραπάνω αποτελούν και τα ερευνητικά μας ερωτήματα. Επιπλέον, επιχειρείται η **προσπάθεια σύγκρισης των νανουρισμάτων ανάλογα με τη γεωγραφική θέση των χωρών**. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή της έρευνας είναι η **ανάλυση περιεχομένου** με τη χρήση μονάδων καταγραφής.

Το **δείγμα μας** συνίσταται από **28 νανουρίσματα**, τα οποία αντλήθηκαν από το βιβλίο της Έλλης Δώνη “**Του ύπνου επαρήγγειλα. Ευρωπαϊκά νανουρίσματα. Ένα διαπολιτισμικό πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα**”. Η συλλογή των συγκεκριμένων νανουρισμάτων έγινε στο πλαίσιο του διαπολιτισμικού προγράμματος *Την Ευρώπη μας κοιμίζω και γλυκά τη νανουρίζω*.

Τα αποτελέσματα έδειξαν πως:

- η πλειοψηφία των νανουρισμάτων αφορά στην περιγραφή **ευχάριστων συναισθημάτων**, μέσα από την περιγραφή ειδυλλιακών τοπίων και εικόνων και με τη χρήση τρυφερών προσφωνήσεων.

- Η **μητέρα εμφανίζεται περισσότερο συχνά** από τον πατέρα,.

- Οι **θεματικές που αναδεικνύονται**, είναι κυρίως η επίκληση για ύπνο, η θρησκεία, η μητέρα, οι προσφωνήσεις προς το μωρό, τα ηθικά μηνύματα

<https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/bitstream/123456789/30032/1/%CE%9C.%CE%95.%20%CE%9A%CE%A9%CE%9D%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%97%20%CE%9C%CE%91%CE%A1%CE%99%CE%91%202020.pdf>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΤΟΜΟ

HUMAN RIGHTS: CONTEMPORARY ISSUES AND PERSPECTIVES

Human Rights in a Changing World

Artemis Z. Giotsa
Editor

NOVA
Complimentary Contributor Copy

vi

Contents

Chapter 5	European Lullabies: An Intercultural Human Rights Education Programme <i>Eleni Doni</i>	59
Part III:	Human Rights and Education	73
Chapter 6	The Role of Education in Human Rights <i>Andreas N. Zergiotis</i>	75
Chapter 7	Children's Rights in Janusz Korczak's Pedagogy of Respect <i>Andreas Brouzos</i>	85
Chapter 8	Human Rights and Universality: Cultural and Economic Barriers of a Western Utopia <i>Georgios Nikolaou and Eleni P. Samsari</i>	95
Chapter 9	Human Rights in Children's Books as Words and as Thoughts: Language to Respect Humanity in Everyday Life through Experiential Teaching Process Applications <i>Smaragda Papadopoulou</i>	105
Part IV:	Human Rights and Vulnerable Population	119
Chapter 10	A Social Pedagogical Intervention Model (SPIM4ReSt): A Human Rights Education Model for Refugee Children and Families <i>Iro Mylonakou-Keke</i>	121
Chapter 11	A Human Rights Approach Linking Socioeconomic Disadvantage to Positive Developmental Outcomes in Children in Times of an Economic Crisis in Greece <i>Sophie Leontopoulou</i>	139

Τα παιδιά ψηφίσαν το αγαπημένο τους νανούρισμα και σας το κάνουν δώρο....

Ο Μορφέας μας φέρνει νανούρισμα από την Λιθουανία

<u>Pelel Pelel pelel, nėš miegeli</u>	<u>Mouse, mouse, carry the sleep</u>	<u>Ποντικάκι, ποντικάκι, κουβάλα τον ύπνο</u>
Pelel, pelel nėšk miegeli po mažyčio pagalvėle. Saldų miegeli.	Mouse, mouse, carry the sleep under the small girl's pillow. The sweet sleep.	Ποντικάκι, ποντικάκι, κουβάλα τον ύπνο κάτω από του κοριτσιού το μαξιλάρι. Τον γλυκό ύπνο.
Kad katelė nepajustų, mažytėlė nepabustų, kad saldžiai miegotų.	For kitty not to feel, the small one not to awake, for it sweetly sleeps.	Ωστε η γατούλα να μην καταλάβει, το μικρούλι να μη ξυπνήσει και να κοιμηθεί γλυκά.
Pelel, pelel nėšk miegeli Per devynias kamareles. Saldų miegeli.	Mouse, mouse, carry the sleep Through the nine box rooms. The sweet sleep.	Ποντικάκι, ποντικάκι, κουβάλα τον ύπνο μέσα από τα εννιά καμαράκια. Τον γλυκό ύπνο.
Per devynias kamareles, per dešimtų seklytėlių Saldų miegeli.	Through the nine box rooms, through the tenth - the guest-chamber. The sweet sleep.	Μέσα από τα εννιά καμαράκια και μέσα στο δέκατο- τον ξενώνα, Τον γλυκό ύπνο.
Pelel, pelel nėšk miegeli kai bitelė medutėlių. Saldų miegeli.	Mouse, mouse, carry the sleep, like a bee carries the honey. The sweet sleep.	Ποντικάκι, ποντικάκι, κουβάλα τον ύπνο όπως η μέλισσα κουβαλάει το μέλι. Τον γλυκό ύπνο.
Kad katelė nepajustų, mažytėlė nepabustų, kad saldžiai miegotų. kad saldžiai miegotų. kad saldžiai miegotų.	For kitty not to feel, the small one not to awake, for it sweetly sleeps, for it sweetly sleeps, for it sweetly sleeps.	Ωστε η γατούλα να μην καταλάβει, το μικρούλι να μη ξυπνήσει και να κοιμηθεί γλυκά και να κοιμηθεί γλυκά και να κοιμηθεί γλυκά

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Baker, F Mackinlay, E. (2006) Sing, soothe and sleep: A lullaby education programme for first- time mothers. *British Journal of Music Education*, 23 (2), 147-160.
- Δώνη, Ε. (2010). Επτά νανουρίσματα θα πω κι εσείς διαλέξτε το σκοπό που καληνύχτα σε όλους σας θα ευχηθώ. *Σύγχρονο νηπιαγωγείο*, 73, 50-56.
- Καψάλης, Γ. Δ. (2003). Λαϊκός γλωσσικός πολιτισμός. Μελέτες παιδικής λογοτεχνίας. Αθήνα: Gutenberg
- Μπαδιεριτάκη, Μ. (2007). Τα νανουρίσματα στην Κρήτη σήμερα. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και η εφαρμογή διδακτικού μοντέλου στο νηπιαγωγείο (Δημοσιευμένη Διδακτορική Διατριβή). Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Σχολή Επιστημών Αγωγής. Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών.
- Ράπτης, Θ. (2008) Τα νανουρίσματα και η επίδρασή τους στα παιδιά. *Πολυφωνία*, 13, 99-113.
- Σέργη, Γ. Β. (2000). Νεοελληνικά Λαϊκά Ναναρίσματα και Ταχταρίσματα. *Λαογραφία-Παράδοση*. Αθήνα: Φιλιππότη.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας